

RODOLJUB.

Izhaja vsako soboto ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volilci!

Bližajo se državnoborske volitve. Po izreku zaupnikov narodne stranke in po želji najveljavnejših volilcev so do-
loženi kot kandidati:

I. V splošnem volilnem razredu, ki
voli dne 12. decembra 1900:

Luka Jelenc

učitelj v Ljubljani.

II. V kmetskih občinah, ki volijo
dne 18. decembra 1900:

1. V sodnih okrajih: Ljubljana, Li-
tija, Ribnica, Vrhnika, Velike Lašče in
Zatičina:

Josip Lenarčič

posestnik in tovarnar na Vrhniki.

2. V sodnih okrajih: Cerknica, Idrija,
Ilirska Bistrica, Logatec, Lož, Postojina,
Senožeče, Vipava:

Ivan Božič

deželni poslanec in posestnik v Podragi.

3. V sodnih okrajih: Kočevje, Mo-
kronog, Radeče, Trebnje, Žužemberk:

Franč Zupančič

posestnik v Rakovniku.

4. V sodnih okrajih: Črnomelj, Ko-
stanjeva, Krško, Metlika, Novo mesto:

Ivan Globočnik

posestnik na Dobravi.

5. V sodnih okrajih: Brdo, Kamnik,
Kranj, Kranjska gora, Radovljica, Škofja
loka, Tržič:

Gustav Pirc

ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani.

Volilci! Pridite na dan volitve vsi
do zadnjega na volišče in glasujte za te
kandidate.

Živio kmečki stan!

Doma ostati — ali v Ameriko?

Nemška država šteje zdaj 60 milijonov prebivalcev. Pred 20. leti jih je imela le štirideset milijonov. Ta država pošilja zdaj le okolo sto tisoč ljudi na leto v Ameriko. Tem Nemcem se namreč doma dobro godi in malo jih gre na tuje. Ti Nemci so pred vsem skrbeli za to, da utrde steber vsega gospodarstva — kmeta. Nemški kralji in cesarji so, ko še ni bilo državnih zborov, v katerih dela ljudstvo po svojih poslancih postave, za to skrbeli, da zamore kmetija dobro izhajati, svoje otroke dobro rediti ter lahko davke plačevati. Iz državnega denarja so skrbeli ti nemški cesarji, da se je kmetija dolgov

varovala in da je dobro delala in dosti koristi donasala. Tudi pozneje so vsi poslanci nasproti kmetiji bili radodarni.

Danes je nemška ta kmetija jedna prvih na svetu. Vsa sredstva novejših iznajdb, mašine, umetna gnojila, živila iz tovarn za govejo živino, kmetijske višje in nižje šole, časopisi za kmeta so v Nemčiji kmetom na razpolago. Nemški kmet je danes tako omikan, kakor še meščani v Avstriji niso. In samo sto tisoč ljudi dobi Amerika na leto iz teh nemških krajev. Najmanj teh pa daje nemška kmetija.

Kaj pa kmetija v Avstriji? Nemci imajo dosti slabe, manj rodovitne zemlje. In vendar pridelajo desetkrat več na njej, kakor mi v Avstriji. Pri nas v Avstriji imamo, kakor v Rusiji, najrodovitnejša tla. Vse pri nas raste, kar si človek želi. Vinska trta raste pri nas, živina vseh vrst najde pri nas obilno klaje, žito raste vseh vrst, sadje imamo žlahtno in toliko, da lahko polovico Nemčije ž njim preskrbimo. In vendar dajemo mi Avstrijci milijone izseljencev v Ameriko. 40 milijonov nas je. Samo mi Slovenci, katerih nas je 1¼ milijona, dali smo 115 tisoč izseljencev. In mi Avstrijci dajemo ravno iz kmetije najevrstejše ljudi Ameriki, za trdno, hudo delo v premogokopih. Tam jih izmučijo in polomljeni in onemogli pridejo domov. Nemška kmetija plačuje dobro in prehranjuje dobro kmetske delavce in ljudje najdejo doma tudi v fabrikah dosti kruha. Pri nas pa strada kmet in strada meščanski delavec. V tujino hitijo zapravljat svoje najboljše moči. Doma pa nimamo delavcev, stari možje morajo kositi, mlatiti, ženske morajo orati. Trdni, mladi oženjeni posestniki morajo v Ameriko. Doma pa kmetija hira. Če tisoč goldinarjev v Ameriki zasluži in domu pošlje, kaj to, ko pa je prošla njegova telesna moč. Več tisoč gold. vrednosti je v krepkem možu in v doma dobro opravljeni kmetiji. Par let zapusti kmetijo in deset let je ne popraviš. Pri nas se zgubijo te vrednosti in še plodovitost naše zemlje pojde v nič, če bo to še dolgo trajalo.

In doma beračija. Z žganjem, s špiritom si doma ostali kmeti preganja skrb. Zelje, repa, krompir je najtečnejše, kar vase dobi. Nemški kmet je trikrat na teden meso, pije pivo, je dober kruh in stanuje lepo v čedni prostorni hiši. Naši kmetski hlevi so pasje ute proti prostornim, po zimi toplim nemškim hlevom. Na rekrutiranju morajo pri nas jemati fante iz tretjega razreda, da kaj močnejših v vojake dobe. Poglejte kmetje, kako je vaša mladina po zimi v ubogem cajgu oblečena in pogledajte, kdaj imate vi sami kaj vol-

natega obleči. Tedaj, ko se ženite, potem pa nič več.

Ljudstvo ima take vlade, kakor jih zasluži. Nemški kmet, veliki in srednji in manjši držijo vkup; tesno se sklenejo ob volitvah in iz svoje srede, iz svojega kroga jemljejo poslance. In ti držijo volicem dano besedo, ti bi sami sebe, svoje gospodarstvo oškodili, ko bi sedli za mizo družih stanov in bolje za druge skrbeli, kakor za kmetske. Ti nemški kmetje pravijo: iz naše kašte gre kaj v druge, iz družih pa v našo redkokdaj kako zrno. Nas je veliko milijonov, ki redimo ostale. Če mi pademo pod težo dela in slabega gospodarstva, umrjete vsi drugi gladu. Poprej mi, potem še le v mestih.

Kako pa ti slov. kmetovalec? — Pred vsem skrbiš za to, da je farovška kašta polna in tako polna, da se lahko vsak teden v farovžu gostujejo cele popoldneve. Ali veste, kako jedó in pijejo v farovžih, ko se shajajo. In vsaki teden se gostujejo. Nič jih ni sram, ko doli v vaseh kmetovalec pri repi živi, njegovi otroci na pol nagi okolo hiše v mrazu tekajo.

»Ne glej me, poslušaj me!« Tako se odrežejo ti gostači v farovžih. Pameten kmet godrnja, ali ne upa se ven z glasom iz tožnih svojih prs. Farovške kandidate voli, ko so volitve, v Ameriko se pelje, in v zborih, v katerih se postave delajo, se farovž široko po svojih Pfeiferjevih, Povšetih, Žitnikih, Vencajzih vseda in skrbi za to, da njegovi kašti ničesar, ničesar ne manjka!

Ali se bo letos tudi še tako volilo na Kranjskem?! — Ali boš, kranjski kmet, tudi letos samega sebe prodal farovškim?

Dopisi.

Iz Št. Janža na Dolenjskem, 25. novembra. No, da boš videl, kako grdo znajo nekateri zabavljati zoper nas kmete in našega občeznane kandidata Zupančiča. Kaj vse počno ti ljudje, da bi nas očrnili pred svetom! Črnijo nas v cerkvi, ob raznih družih prilikah in sedaj nas hočejo oblatiti še v časnikih. Kdaj bomo vendar tudi mi kmetje, zlasti pri nas v Št. Janžu, prišli do spoznanja, da ni vse zlato, kar gospod pravijo in storijo? Glej, na vsak način nas hočejo razcepiti, da ne bi so-glasno volili Franca Zupančiča v državni zbor, kakor smo vsi sklenili takoj, ko smo zvedeli za njegovo kandidaturo. Kdo nas vendar more prepričati, da ni to edino prava misel? Li ni Franc Zupančič človek našega stanu, in kar je posebno upoštevati, iz naše srede — naš sosed? Komu so naše žalostne razmere bolj znane kot

njemu? Kdo nas zamore v državnem zboru bolje zastopati kot on? S temi besedami poda mi moj sosed, dober katoličan, zadnjo številko »Domoljuba«. Radoveden, kaj vendar mora biti v tem listu posebnega, vzamem ga v roke in malo pregledam. Prav na predzadnji strani naletim na dopis iz Št. Janža. Prebravši ga, spoznam takoj, da mora biti dopisnik isti gospod, ki se je že nekaj časa hvalil on po naših hribih (le tu ima še malo zaslonbo), da bo v cajtungah Šentjance potipal. Dovolite tedaj gospod dopisnik »Domoljuba«, ker ste nas ravno pozvali, da tudi mi malo pozvonimo v »Rodoljubu«. Vprašamo vas najprvo, čemu nam tako ostro prepovedujete brati časnike narodno napredne stranke? Li niso postavno dovoljeni? In celo v cerkvi, kjer je po našem mnenju prostor le za božjo besedo, hujskate naše družine in otroke, da naj nikar ne ubogajo takih ljudi, ki čitajo »Rodoljuba« ter, da naj take liste raztrgajo kjer jih v roke dobe. Je li to napelavanje k zvestobi? Imate pač slabo vest, kaj ne? Mi kmetje že tudi vemo, da se sme tiskati le resnica, sicer si prizadeta oseba lahko zateče k sodišču. Če se pa sme pisati in brati o enem stanu, zakaj ne bi se smelo i o družem? Le ne dajati povoda, pa bo moral tudi »strupeni« Rodoljub molčati.

Da vam dela, nam vsem Št. Jancem dobroznani vrli Franc Zupančič, veliko preglavico, je samo ob sebi umevno. Bojite se, kaj ne, da bi kmet sam prosto govoril in ne tako, kakor mu zapoveduje vaša stranka? Le dobro vam je znano, kaj ne, da je to največji spak pri letošnjih volitvah, da so si ti preklicani Dolenjci izbrali kandidate iz svoje sredine — iz lastnega stanu — proti katerim se zamanj vojskujete z vašim, nam neznanim kandidatom. Bodite pravični in pustite nam, da poskusimo enkrat s poslancem, kojega smo si izbrali sami!

Dobro vemo, da nam tudi ta ne bo čudežev delal, ali vendar vsaj toliko bo lahko storil kot vaš Povše. Pomislite, do sedaj ste nam postavljali kandidate vi, letos jih hočemo mi, in prihodnjič, ako tudi naš ne bo za rabo, ga bomo skovali skupno vsi. Ne bo li to pravično?

Če pa vam tudi to ni všeč, pa pustite naše poštene volilce pri miru, da volijo po lastnem prepričanju in nikar jim ne obetajte zlatih gradov, pečenk in vina po svojio agitatorjih, ravnajte se sploh po vzgledu nasprotne stranke in pustite jim svobodo, potem bodete videli, koliko nad 2 glasa bode dobil vaš kandidat Povše.

Pravite, da ste povpraševali tega in onega kdo je Zupančič in da ga nihče ne pozna. No radovedni smo, koliko naštejete tacih? Morda dva v isti mali hišici, ki je zelo sposobna za vojašnico!

Vprašajte vendar enkrat tudi, kdo je Povše! Prepričani ste gotovo, da dobite za odgovor le iste besede koje ste jim trobili vi. Kako ga pa tudi naj poznajo! Kaj jim je pa še storil? Nič! Manj kot Povše nam tudi Zupančič ne more storiti. Klerikalec tedaj ni storil v 10 letih za nas nič, poskusili bomo z liberalcem. Kako in kolikokrat so nam liberalci že pomagali, nam je dobro znano. Vemo pa tudi predobro, kako in kolikokrat so nam klerikalci provzročili žalostne, britke čase. Pomislimo le malo na biro. Ako nisi imel ubožec v slabih letinah kaj dati, se ti je le to odpustilo? Ne, bil si primoran jo

dati. Komaj so pri nas ustanovili hranilnico in posojilnico, že so te opominjali dragi kmet in to še celo v cerkvi za obresti ter ti grozili s tožbo. Ti »oderuški« liberalci te pa čakajo leta in leta ne da bi te kaj pritiskali, ako vidijo, da si v stiskah. Kdo ti pomaga ob slabih letinah z živim? Sodite in pomislite sami, kje najdete usmisleno srce! Kdo vendar koga sili, naj mu kaj proda za nizko ceno? Li ni vsacemu svobodno prodati svoje blago doma ali kje drugje? Se li pravi s tem, da se nam vsiljuje denar proti visokim obrestim, pomagati do lastne živine? O ne, s tem nas le love na svojo stran.. Le nikar kmeta farbati, da bi vam vola šenkal!

Gosp. dopisnik je pričakoval, da napravimo takoj trtnico in drevesnico. Pomislil pa ni, ali pa ni hotel, da ste dobili za 8 kron, koje ste plačali samo prvo leto vsled udnine, drevesca in »Kmetovalca«. Vrh tega nam je poslala c. kr. kmetijska družba žlindro in kajnit, kar bomo plačali šele sedaj, ko je vendar malo boljše za denar ko spomladi. Kaj pa je naredila v tem času »Gospodarska zveza« za nas!? O, da bi klerikalci res toltko storili za nas kot od nas zahtevajo, kako bi bili mi njim hvaležni! Dragi klerikalci! Ako kdaj pomislite, da tudi mi mislimo in sodimo, kajne, da nam ne bodete šteli v zlo, če bomo oddali na dan volitev naše glasove za naše kandidate? Vi pa, gospod dopisnik »Domoljuba«, gotovo kmalu dobite medaljo, kojoj si baje zasluži vsak duhovnik, kogar včasih malo časniki potipajo! Ako se vam ne posreči sedaj, pa se zopet oglasite, bomo pa še kaj pripomogli! Mi kmetje pa ostanimo zvesto svojemu prepričanju in ne upognimo se niti žegnanim, niti nežegnanim agitatorjem, akoravno vas strogo pozivljejo na posvetovanje in pouk magari [v farovž na Kalu. Pokažite, da ste samostojni volilci, da znate misliti in delati sami. Povejte jim, da naj zapovedujejo le kuharici in mežnarju ter da njih pravo delovanje naj se pokaže v cerkvi. Bog in zmaga z nami!

Neodvisen, in treznomislec kmet.

Iz Šmarjete na Dolenjskem. 24. novembra. Kakor povsod drugodi, tako se tudi pri nas vse pripravlja na bližajoče se volitve. Naš župnik Zaman in pod njegovim nadpoveljstvom pokorni in ponižni kaplanček sta na delu noč in dan. Gotovo so jima nebesa že zagotovljena samo radi tega napornega dela! Kar jeden za drugim se podita od hiše do hiše, od praga do praga. Obetata nam faranom vse, kar kdo hoče. Če volimo ž njim, so potem nam nebesa gotova, čeprav bi imeli še toliko grehov, kajti Bog nam bo vse odpustil, samo če farjem to nalogo storimo! Župnik je tudi obljubil, če bomo njega ubogali pri volitvi, da bo odpravil tisti nepotrebni notarijat, — mokronoški gosp. notar je imel sosednega Kosa nekaj v škripcih, odtod menda taka jeza — in potem bodo mesto notarja župniki delali! In kako po ceni! Za isto, za kar sedaj notar računa 50 gld., bo župnik računal samo 10 gld. in pa veliko bolje napravil! No, vidite, to bi bil res pravi naš dobrotnik, samo ko bi ga ne poznali, da ima sam grozno rad denar in da tudi koraka ne stori zastoj! Znan je vsaj kot skopuh, on in njegova kuharica! Prepričani smo, ko bi on opravljaj (?) notarski posel, da bi za isto, za kar sedaj notar

računa 50 gld., on še enkrat toliko računa!, 100 gld., samo če bi le smel!! Taka je! — Pa zakaj ne bi verjeli našemu župniku, o katerega dobrotah (?) smo sploh vsi prepričani?! Vsaj nam je že odpravil vse zakonske zadržke, kajti vpeljal je — menda po najnovjšem cerkvenem občnem zboru v Šmarjeti pri Pergerju letošnjega leta — naredbo, da on poprej poroči, potem pa šele kliče! Vidite, dragi Šmarječani, ta župnik bo še mnogo dobrega storil! Čeravno skopuh, vendar dá sedaj pred volitvami grozno rad za vino, kar zaliti nas hoče z vinom, pa menda vendar ne, da bi imel s tem kake postranske ali glavne namene!! Bog ve, kakšno vino njegova družina pije, menda ji Nežka tudi tako dobro postreže, če prav se sem in tja tudi ujezi! — Pa pogledjmo še malo v cerkev, kjer je on božji in škofov namestnik! Njegove pridige, njegovi nauki so res imenitni. Največ se peča na prižnici s slovenskim časopisjem, to mu je sploh najljubši del v vseh njegovih pridigah. Sem in tja prinese celo »Rodoljub« in »Slov. Narod« na prižnico ter nam ponižnim ovčicam bere nekaj dostavkov mesto evangelija! S tem dela grozno reklamo za ta dva lista; vsak ju hoče brati. To je lepo, gospod župnik, in kaže, da imate vendar nekaj ljubezni do teh listov — ki so gotovo bolj pošteni kot pa »Domoljub« in »Slovenec«. — Da pa Vas zopet včasih taka žilica prime, da čez isto, kar nam ste prejšnjo nedeljo s prižnice brali, na vse pretege zabavljate, za to pa še vi menda ne morete nič! Danes hvalite tega svetnika, jutri pa družega, to je prav, potem se nobenemu ne zamerite. — Da Zaman s prižnice agitira za prihodnje volitve, je po sebi umevno, ker so sedaj cerkve samo še za take posle pripravljene; o molitvi in zapovedih božjih bodeš težko slišal v cerkvi kedaj govoriti. — Toda Vam, gosp. Zaman, in Vašemu pokornemu slugi — kaplančku — povemo, da se hočemo mi kmetje tudi enkrat osvoboditi iz Vaših sužnih rok! Kar so vrli Mirnopečani pokazali pri shodu 12. novembra, vrli okoličani Krški pa 19. novembra, to hočemo mi pokazati pri volitvah dne 12. in 18. decembra t. l. Na svidenje tedaj! Jeden posestnikov.

Iz Škocjana na Dolenjskem. 24. novembra. Kako surovi so postali naši klerikalci, je pa že odveč! Dne 6. novembra t. l. ob polu 7. uri zvečer — tedaj že v temi — prišla sta znana dva klerikalca, farški krčmar Peter Durjava, in pa farški podrepnik Adam (!) Smerekar iz Savinka, pred hišo necega tukajšnjega narodnega gostilničarja in sta ga dala poklicati iz sobe. Gostilničar nič hudega sluteč, stopi hitro na prag in oj, glej! tu stojita Peter Durjava in Adam Smerekar, vsak z jednim kolom v roki ter rjoveta kot divja zverina. Mislilo se je sploh, da sta znorela. A potem smo prišli šele na to, da so ju farji poslali! Vpila sta jeden čez drugega: »Vi liberalske smeti — opomba pis. gotovo ne ve ne Durjava ne Smerekar, kaj je liberalci — ničvredneži, mi farški podrepniki smo več vredni kot vi liberalci, mi smo možje — opomba pis. pa kakšni? — Vi pa smeti! pereat, evviva, le pojdi sem če imaš korajžo, pobil te bom na tla, da takoj pogineš itd.« Vidite, to so tisti zavedni naši klerikalci! Ker se ne morejo oprati — povedali smo jim že dosti resnic v Slov. Narodu — hočejo si

pomagati s surovo silo. Dobro je, da imamo paragrafe, ki tudi za take ljudi veljajo! Vsa stvar se je izročila dr. Slancu v Novem mestu, da ta dva moža (?) za vsak slučaj pokusita enkrat tudi mokronoški »ričet«. — Človek, ki pozna škocijanske razmere, se takim činom prav nič ne čudi. Kajti znano je, da se v Petrovi gostilni — konsumnem društvu — cele noči rjove in se sploh same surovosti uganjajo. Odkar je Petrova oštarija (ostario!) postala konsumno društvo, od takrat je tudi Peter tako pobožen človek, čeprav se Kos včasih jezi, da je Peter v petek meso, ko ga še nima, da bi ga v nedeljo jel, in da ne hodi k maši! Peter je res tam z Notranjskega nekje priromal s »punkelčkem v roci«, toda da zna italijanski, latinski, tega nismo prej vedeli! Smerekar je pa učen, on je bil na gmajni v šoli!! — S kvartanjem in kegljanjem je obogatel (?) — Peter namreč — saj je menda že tudi enkrat kazen plačal. Pa ne da bi bil igral prepovedano igro — je pobožen človek? Morda pa le!! Bojanc je njegov »hišni prijatelj« in če ga greš iskat zjutraj, opoldne, zvečer ali pa ponoči opolnoči, dobiš ga gotovo pri farškem krčmarju — v konsumnem društvu. — Smerekar, zabit tepec, si pa v veliko čast šteje, da našim farjem pšenično in vinsko biro vozi! Pa pustimo mu to veselje! — V konsumnem društvu pa je vedno tudi stari Diguš, ki je že zdavnaj zaslužil, da bi šel v pokoj! On sicer pripoveduje, koliko dobrega je že storil, ne pove pa nikdar, koliko slabega. Dobro se še spominjam, ko mu je ugleden gospodar, bivši župan, pred kacimi štirimi leti vpričo takratne škocijanske g. učiteljice in g. poštarice rekel, da ga je že več kot ob pet tisoč goldinarjev spravil! On je molčal, kajti vedel je, da bi še kaj več in natančnega zvedel. Da se za šolo malo briga, to je znano po vsej Kranjskej deželi. Ni čudo tedaj, da mora ljudstvo polagoma osuroveti, ker šola je slaba, v cerkvi tudi ni več slišati božje besede, na prižnici se samo preklinja in agitira, ali k večjemu še kaka tako pove, da mora še odrasčen človek zarudeti! Seveda »vera peša«! Naša dva kaplana, vitki Bojanc in debeli Kos, sta že imela pri Petru nekaj hribovcev ter jim plačevala za vino ter vsiljevala Povšeta, seveda zabavljala pa čez Zupančiča. Toda naše ljudstvo Povšeta ne mara, ker z njegove moke še nismo kruha pekli! Sploh je obča želja: Zupančič naj bo naš poslanec! In on bo tudi!

Politični pregled.

Deželni zbori so sklicani na sredi meseca decembra, in sicer štajerski, korški, goriški in tržaški na 17. decembra, kranjski pa na 19. decembra.

Volilno gibanje je postalo v obče jako živahno. Klerikalcem se povsod slabo godi in nihče ne dvomi, da bodo izgubili nekaj mandatov. Kmet se povsod dviga proti vpiru. Ali bo slovenski kmet zaostal?

Rusija. Ruski car je za legarjem nevarno zbolel. Čuje se, da je tako slab, da bo mesto njega njegov stric prevzel začasno vlado.

Vojna v južni Afriki. Angležem se zadnje dni prav slabo godi. Celo angleški listi poročajo, da se je bati ustaje v tistem delu južne Afrike, ki je že skoro sto let v rokah Angležev.

Naš mož.

(Poje se po napevu „Jaz pa pojdem na Gorenjsko“.)

Naša srca so razgreta,
Od navdušenja kipé,
Mi ne maramo Povšeta,
Kmet Zupančič je naš mož.

Mi za umnega smo kmeta,
Ki mu blagor naš je mar,
Mi ne maramo Povšeta,
Kmet Zupančič je naš mož.

Torej nam dolžnost je sveta,
Ki naj izvrši jo vsak:
Mi ne volimo Povšeta,
Kmet Zupančič je naš mož.

Domače in razne novice.

Deželni zbor kranjski je sklican na dan 19. decembra t. l. in bo zboroval samo nekaj dni.

Volilno gibanje je postalo tako živahno, kakor ni še nikdar na Kranjskem bilo. Po vsi deželi se vrše večji in manjši shodi, in vsi kažejo, da se je začel kmet otresati farovških verig. Klerikalci se že ne upajo mej ljudstvo. Kjer se pokažejo, tam jih preženo. Naša stranka je imela v Krškem in zadnjič v Trebnjem dva velika shoda. Farovski podrepniki bi jih bili radi razgnali, a ni se jim posrečilo. Kmetska močatost in značajnost so zmagala. Lepi shodi so bili tudi v Radni v Borovnici, v Sandolu, v Šmihelu in v Dolenji vasi pri Šenožečah. Klerikalci so priredili shode v Vinici, v Trzinu in v Vodica, a neodvisni kmetje so vse te shode razgnali. Vsa kranjska dežela je po konci, po hribih in dolinah odmevala klic: Proč s farovško tlako! Kmet naj voli kmeta! To je veselo znamenje, da se je kmet začel probujati. A to še ni dovolj. Treba je delati. Može! Če se hočete res iznebiti tlake in suženjstva, delajte pri sosedih in znancih, da pridejo vsi do zadnjega na volišče in da bodo volili ne visokih gospodov, ki Vam jih duhovniki vsiljujejo, ampak kmete. Živio kmetski stan!

Farovski so v strahu. Farovska gospoda se boji ljudstva. Zdi se ji, da kmet ne mara več nositi farovškega jarma in da pri volitvah ne bo volil tistih penzionistov, ki so bili doslej njegovi poslanci, pa niso zanj ničesar storili, ampak da bo volil kmeta. Prosili so pri vladi podpore. Upali so, da jim bo vlada pomagala z nepoštenimi sredstvi, pa so se vrezali. Cesarska vlada hoče, naj kmet voli po svojem prepričanju. Če bo kmet poslal kmeta v državni zbor, bo vlada videla, da hoče kmet, naj skrbi država za kmetski stan. Če bo pa revni kmet poslal dohtarje, bogataše, penzionirane uradnike in duhovnike v državni zbor, bo cesarska vlada videla, da kmet ne mara, naj se zanj kaj stori. Mislila bo, da se kmetu tako dobro godi, da nič ne zahteva, vlada naj le skrbi za mošnjo bogatašev in duhovnikov. Kmet! Tvoja usoda je v tvojih rokah! Kakor si boš postlal, tako boš ležal.

Telovajstvo v Gočah pride pred sodnijo. Čitatelji naši se gotovo še spominjajo telovajskega napada na hišo občešpovčanega goškega župana, g. Žgurja. Ta napad, ki se je zgodil 28. oktobra t. l.,

je vprizoril in vodil goški kurat, bivši misijonar Jožef Ferjančič, jeden tistih fanatičnih popov, ki bi se morali prav za prav na verigo deti. Sodna preiskava o tem telovajstvu je dognana, in kakor čujemo, pride pred sodišče 21 oseb. Na čelu teh obtožencev bo sedel na zatožni klopi duhovnik Josip Ferjančič. Vsi skupaj, tudi duhovnik Ferjančič, so obtoženi radi hudodelstva javne nasilnosti, duhovnik Ferjančič pa vrh tega še radi hudodelstva zapeljevanja h krivemu pričevanju. Obravnava se bo vršila pred deželno sodnijo v Ljubljani, in tedaj bo prilika o tej stvari obširneje govoriti.

Opeharjeni gostilničar. Ko so zadnjič hoteli socijalni demokratje zborovati v gostilni pri Bojtu vulgo Auerju pri D. M. v Polju, odpovedal jim je ta zadnji trenotek svojo gostilno, dasi jim je bil prej obljubil, da lahko pri njemu zborujejo. K temu ga je nagovarjal póljski kaplan, ki je prišel tisto nedeljo zjutraj k njemu in mu obljubil, da mu bo župnik povrnil vse, kar bo imel izgube. Mož še dandanes čaka na poplačilo one izgube, a žalibog, župnika z denarjem ni od nikoder. Posebno je Bojt zato hud, ker mu je gostilničar, pri katerem je bil potem shod, povedal, da je imel dobička najmanj 60 K, katerih mu sedaj šupnik noče dati. Vrhu tega je moral plačati tudi 52 K kazni, ker ga je socialnodemokratska stranka tožila in je bil Bojt obsojen. Zopet en slučaj »Mice Kovačeve«. Če župnik dosedaj ni plačal, bode nadalje še manj, ker so v soboto izvolili župana proti njegovi volji.

Roparski napad. V ponedeljek zvečer sta bila v Madvoru napadena dva stara moža, Janez Žabik iz Soštrega in Franc Magister iz Zagradišča. Sumi se, da so napadalci fantje iz tega kraja. Napadalci so oba moža pobili na tla in jima vzeli dežnik in klobuk. Magister je ranjen pribežal v Franžetovo gostilno v Sostrem in povedal celo stvar. Orožniki bodo surove napadalce že dobili.

Porotno sodišče v Novem mestu je obsodilo Antona Slapšeka iz Ovsena radi posilstva na tri mesece, Franca Kalina iz Zgornjega Gradišča radi težke telesne poškodbe na jedno leto, Franca Brinskelca iz Verčič radi požiga in uloma na deset let in Franca Pušnika, ki nima stalnega bivališča, radi posilstva na tri leta težke ječe.

Hiša in svinjak sta zgorela Antonu Leskovicu v Jeličnem vrhu občine Dole, dne 22. t. m. Škoda je cenjena na 4200 K. Zgorel je tudi jeden prešič in 200 K. denarja.

Prepovedani misijon. Zadnjič smo pojasnili, da nameravajo klerikalci na Vrhniko prirediti misijon v svrhu volilne agitacije, dasi razsajata ondukaj škarlatica in legar. Sedaj javlja uradni list, da je okr. glavarstvo ta misijon prepovedalo. No to jih bo vlada zopet dobila v »Slovincu«!

Županska volitev v Dev. Mariji v Pulju. V soboto je bila v tej občini volitev župana. Izvoljen je bil županom vrli posestnik Jakob Dimnik na Studencu proti klerikalcu Plevniku iz Kašlja.

Občni zbor kmetijske podružnice novomeške bode v četrtek dne 6. decembra 1900. l. popoldne v spodnji sobani hiše katoliške družbe rokodelskih pomočnikov v Novem mestu.

Loterijske srečke.

Gradec , 10. novembra.	63, 85, 27, 54, 51.
Brno , 28. novembra.	25, 67, 59, 44, 86.
Dunaj , 10. novembra.	47, 21, 86, 52, 33.
Linc , 20. novembra.	35, 48, 55, 20, 46.
Praga , 21. novembra.	19, 81, 53, 3, 5.
Trst , 17. novembra.	5, 70, 80, 48, 27.

Tržne cene v Ljubljani

24. novembra 1900.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	—	Špeh povojen, kgr.	1	44
Rež, „	14	—	Surovo maslo, „	1	90
Ječmen, „	13	20	Jajce, jedno	—	10
Oves, „	13	—	Mleko, liter	—	16
Ajda, „	16	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, „	17	—	Telečje	—	120
Koruza, „	12	—	Svinjsko „	—	140
Krompir, „	4	40	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	24	Piščanec „	—	120
Grah, „	—	20	Golob „	—	45
Fižol „	—	16	Seno, 100 kilo	—	—
Maslo, kgr.	2	—	Slama, „	—	—
Mast, „	1	40	Drva trda, klfr.	7	—
Špeh svež, „	1	36	„ mehka, „	5	—

Najnižje cene.

Največji izbor

S. r. bno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna: **na Kongresnem trgu 14**

Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vložitve
do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov
in vseh slovenskih društev, kakor tudi de-
lavcev in poslov cele dežele se obrestujejo
po 5% .

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne
da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik,
predsednik.

Poštna hranilnica ček. št. 849.086.

Telefon št. 135.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača
bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s
tem uljudno na mojo firmo.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za preva-
ranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava
je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in
zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava
bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom
v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava
je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava
prepove; najboljši nadomestek.

K Dobiva se povsod. 21

**Genjena
..... gospodinja!**

Ne dajte si vsiljevati drugih
izdelkov cikorij, ampak zahtevajte
povsod najboljši pridevek k pra-
vej bobovi kavi, to je cikorija ali:

KAVA
DRUŽBE sv. CIRILA IN METODA
Ivarina

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU
v
LJUBLJANI.

K Dobiva se povsod. 21

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

posluje nad 11 let in ima do sedaj hranilnih vlog uže blizo

15 milijonov kron,

katere obrestuje po **4 odst.** brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz lastnega
plačuje; nevzdignjene obresti pa pripisuje vsacega pol leta h kapitalu. Mesto ljubljansko
je kot ustanovitelj porok za vse pri tej hranilnici vložene denarje z vsem svojim pre-
moženjem in z vso svojo davčno močjo. Poleg te varnosti nabira mestna hranilnica
ljubljska iz vsakoletnega dobička, tudi rezervni zaklad, ki znaša sedaj nad **K 250.000.**

Ker je torej taka varnost za hranilne vloge nedvomljivo popolna in se vsled tega
vložniku ni nikoli treba bati, da bi kaj izgubil, pričakovati je od vseh slovenskih rodo-
ljubov, da vlagajo svoj denar pri **mestni hranilnici ljubljanski.**